

Kadernota GGD Hollands Noorden voor 2022

Hoofddoelstelling

GGD Hollands Noorden is dé partner op het gebied van gezond en veilig leven. De taken die door de colleges aan de GGD zijn opgedragen, zijn de taken die worden genoemd in de Wet publieke gezondheid¹ en de Wet op de lijkbezorging². Daarnaast voert de GGD op verzoek taken uit voor één of meer gemeenten in het kader van onder andere de Wet op Kinderopvang en de Wmo³, Wvvgz en de Omgevingswet. De GGD levert diensten, zoals deze zijn vastgesteld in de Gemeenschappelijke regeling. Tevens worden aanvullende diensten uitgevoerd. Bijlage 7 bevat een overzicht van de GR-taken en aanvullende diensten. De Gezondheidsatlas Noord-Holland Noord⁴ van onze GGD bevat cijfers op gemeente-/wijkniveau over al deze taken.

Missie

Voor de gemeenten bewaken, beschermen en bevorderen wij de gezondheid en veiligheid van alle inwoners in Noord-Holland Noord:

- we bewaken door gezondheidsrisico's en onveiligheid te signaleren en de inzichten hierover actief te verspreiden;
- we beschermen tegen natuurlijke of opzettelijke bedreigingen van de volksgezondheid met preventie, bestrijding en voorlichting;
- we bevorderen individueel en collectief gezond gedrag en preventief beleid van gemeenten en andere spelers in de gezondheidszorg.

Algemeen

De GGD geeft in verschillende documenten inzicht in de GR-taken en aanvullende diensten. De GR-taken van de GGD omvatten:

- wettelijke GGD-taken die verplicht aan een GGD zijn opgedragen en worden benoemd in de gemeenschappelijke regeling;
- wettelijke gemeentelijke taken die aan een GGD kunnen worden opgedragen. Hiertoe neemt het algemeen bestuur van de GGD een apart besluit.

De kadernota geeft inzicht in de ambities voor de GR taken 2022 en maakt deel uit van de planning & control cyclus (P&C cyclus) van de GGD. In de bijlagen zijn, op verzoek van gemeenten, de kosten voor gemeenten uitgesplitst naar GR taken en aanvullende diensten. De P&C cyclus geeft het bestuur inzicht waar de GGD staat in relatie tot de realisatie van de ambities. Over de vorderingen en uitvoering wordt gerapporteerd in de bestuurrapportages en jaarverantwoording.

In de Kadernota 2021 en de begroting 2021 heeft de GGD aangegeven alle werkzaamheden de komende jaren vanuit 'Health in All Policies' in te kaderen. Onder deze kapstok gaat de GGD ook in 2022 inzetten op vier focuslijnen:

- Gezond opgroeien
- Gezond ouder worden
- Meedoen naar vermogen
- Gezonde leefomgeving

¹ Wet publieke gezondheid: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0024705/2020-10-10>

² Wet op de lijkbezorging: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0005009/2018-08-01>

³ Zie bijlage 7

⁴ <https://gezondnbn.nl/Report/home.html>

Algemeen

Binnen alle 4 focuslijnen werkt de GGD aan het 'investeren in gezondheid' en 'het verminderen van gezondheidsverschillen'. Dit doen we door mét gemeenten en ketenpartners samen te werken en gemeenten gevraagd en ongevraagd te adviseren op Gezondheid.

Doelstellingen: wat willen we bereiken in 2022?

De GGD stelt in 2022 de volgende speerpunten voor:

- Doorontwikkeling Jeugdgezondheidszorg (JGZ).
- Informatiebeveiliging en privacy.
- Proactief inzetten op preventie en bestrijding van (nieuwe) infectieziekten.

Deze speerpunten worden hieronder verder toegelicht.

In deze kadernota is opvolging gegeven aan de eerder door gemeenten ingediende zienswijzen bij zowel de begroting als verantwoording.

In de begroting 2022 worden de beoogde resultaten, KPI's en effecten per focuslijn beschreven. Daarnaast wordt een overzicht opgenomen met onze werkzaamheden waarbij het maatschappelijke effect en resultaat per GR-taak en aanvullende dienst wordt toegelicht. In de bijlagen bij deze kadernota zijn de kosten voor gemeenten uitgesplitst naar GR taken en aanvullende diensten.

De risicoparagraaf is geactualiseerd op basis van de risicomonitor 2020 en zijn de risico's uitgebreid toegelicht. De directie heeft het risicomanagement verder ontwikkelt en geeft hiermee invulling aan de aanbevelingen uit het Rekenkameronderzoek naar GGD Hollands Noorden, dat in opdracht van een aantal gemeenten in Noord-Holland-Noord is uitgevoerd. De GGD stelt daartoe periodiek de risicomonitor op en rapporteert via de planning & controlcyclus over de belangrijkste financiële risico's. Hiermee wordt op gestructureerde wijze de beheersing van strategische en financiële risico's over de GGD voor gemeenten geborgd.

Verwachtingen ten aanzien van 2023 – 2025

De komende jaren blijft de GGD binnen de vier focuslijnen samen met gemeenten en ketenpartners werken aan het terugdringen van gezondheidsverschillen. De GGD beweegt mee met de landelijke ontwikkelingen. Daarnaast worden de afspraken uit het Nationaal Preventieakkoord⁵, dat zich richt op het terugdringen van roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik en de ontwikkelingen op het gebied van de Omgevingswet en de wet verplichte GGZ opgevolgd. In de focuslijnen is positieve gezondheid de basis waarop gezondheid vanuit een breed en positief perspectief wordt benaderd en waarin de eigen regie van mensen centraal staat.

Doorontwikkelingen staand beleid

De volgende (maatschappelijke) ontwikkelingen zullen ook in 2023–2025 relevant zijn voor de taken en diensten (zie bijlage 7) die door de GGD worden uitgevoerd:

1. Samenwerking (met onder andere ketenpartners sociaal domein, onderwijs, regionale zorgnetwerk antibioticaresistentie en Veiligheidsregio);
2. Aansluiting bij en implementatie van landelijke ontwikkelingen (waaronder: Wvggz, Omgevingswet, landelijke preventieagenda jeugdgezondheidszorg, Nationaal Preventieakkoord, Geweld hoort nergens thuis, Kansrijke Start, Supranet community/113 Zelfmoordpreventie, RVP (o.a. implementatie HPV voor jongens), Landelijk Nota

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/convenanten/2018/11/23/nationaal-preventieakkoord>

Doorontwikkelingen staand beleid

- Gezondheidsbeleid, de Brede maatschappelijke heroverweging en de contourennota over de organisatie van de zorg);
3. De speerpunten van de GGD ten aanzien van de inzet voor de Omgevingswet (en breder: de leefomgeving), zijn in het kort: blijvende aandacht voor advisering gezonde leefomgeving; actieve deelname bij Omgevingsvisies, -plannen, -programma's en Omgevingstafels voor complexe initiatieven; digitaal beschikbaar stellen van informatie over de gezonde leefomgeving; bevorderen van kennis en bewustwording over de samenhang gezondheid - leefomgeving - diverse beleidsterreinen, zowel algemeen als meer specifiek ter ondersteuning van de wethouders volksgezondheid.

Wat gaan we doen?	Waarom doen we dit?	Wat mag het kosten? (of levert het op?)	Planning
1. Doorontwikkeling Jeugdgezondheidszorg			
<p>Wat gaan we doen? De belangrijkste kerntaak van de JGZ betreft preventie, collectief en individueel. Als we kijken naar het web van de positieve gezondheid dan liggen de kerncompetenties van de JGZ vooral op het gebied van lichaamsfuncties, het mentaal welbevinden en het dagelijks functioneren.</p> <p>Vanuit deze kerntaken en kerncompetenties kiest de Jeugdgezondheidszorg voor de volgende speerpunten met projecten gericht op:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zorg op maat 2. Opereren in netwerkverbanden 3. Sterkere positionering als adviespartner - informatie gestuurd werken <p>Waarom doen we dit? De JGZ wil beter aansluiten op de wensen en behoeften van klanten, medewerkers en gemeenten. Het is moeilijk om exact het effect te bepalen van het handelen van de JGZ, dit omdat het haar taak is te voorkomen dat kleine problemen groot worden. Iedereen beseft wel het belang van gezond opgroeien en tegelijkertijd is het zo vanzelfsprekend dat het soms over het hoofd gezien wordt. De effecten zijn vaak pas na jaren zichtbaar. Als de JGZ echter haar werk onvoldoende goed doet, wordt dit pas verderop in de keten zichtbaar. De geschetste doorontwikkeling zijn bedoeld om dat moment te voorkomen.</p> <p>Wat mag het kosten? (of levert het op?)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Daadwerkelijke realisatie van de inhoudelijke verandering, effectiviteitswinst; 2. Vakkundige, samenwerkende en tevreden medewerkers; 3. Efficiencywinst waardoor, bij gelijkblijvend budget, de inhoudelijke veranderingen niet structureel meer gaan kosten. <p>De incidentele lasten voor versterking van de managementstructuur zijn begroot op € 50.000 en worden gedekt uit de algemene reserve.</p> <p>Planning 2022-2023</p>			

Wat gaan we doen?	Waarom doen we dit?	Wat mag het kosten? (of levert het op?)	Planning
2. Informatiebeveiliging en privacy			
<p>Wat gaan we doen? De komende jaren zet de GGD in op het verhogen van Informatieveiligheid en verdere professionalisering van informatiebeveiliging en privacybescherming. De GGD volgt hierbij de richtlijnen van de NEN7510 en Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De maatregelen die de GGD neemt zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Het opzetten van een (interne) privacy- en beveiligingsorganisatie, aanscherpen van technische beveiliging, audits en bewustwordingscampagnes. – In gebruik nemen van een Information Security Management Systeem (ISMS). – Uitbreiding van de formatie voor de functionaris gegevensbescherming, functionaris informatiebeveiliging en Chief Information Security Officer. <p>Waarom doen we dit? De informatiebeveiliging en privacybescherming voldoen nog niet aan de aangescherpte regelgeving. Inmiddels zijn de processen van de GGD van landsbelang geworden in het bestrijden van COVID-19, daarmee vormen deze dreigingen ook een groter risico voor GGD Hollands Noorden. Dit vraagt van de GGD dat blijvend moet worden geïnvesteerd in digitale weerbaarheid om de veiligheid van informatie en bescherming van privacy op niveau te brengen en houden.</p> <p>Wat mag het kosten? (of levert het op?) De structurele lasten die hiermee samenhangen bedragen €285.000. Binnen de bestaande begroting is dekking gevonden voor €90.000 en voor het bedrag van €195.000 zijn aanvullende middelen nodig. Binnen de bestaande formatie en financiële middelen is hier onvoldoende ruimte voor. Helaas is een verhoging van deelnemersbijdrage GGD algemeen (per inwoner) noodzakelijk.</p> <p>Planning 2021-2023</p>			

Wat gaan we doen?	Waarom doen we dit?	Wat mag het kosten? (of levert het op?)	Planning
3. Proactief inzetten op preventie en bestrijding van (nieuwe) infectieziekten.			
<p>Wat gaan we doen? De GR-taak infectieziektepreventie gericht op onder andere de VVT-sector, thuiszorg, onderwijs en in het kader van antibiotica-resistentie (ABR) moet worden versterkt. Hiernaast wordt uitgewerkt wat de te verwachten toename van werkzaamheden in het kader van opsporing, interveniëren, bestrijding, instructie, voorlichting en monitoring is.</p> <p>Waarom doen we dit? De COVID-19 pandemie laat het belang zien van de Infectieziektebestrijding. COVID-19 heeft het bewustzijn van het belang van infectiepreventie in de samenleving en het openbaar bestuur verhoogd. Het is belangrijk dat we de aandacht hiervoor en de belangrijke netwerkfunctie van Infectieziektebestrijding (IZB) vast weten te houden. Niet alleen voor de bestrijding van COVID-19 en mogelijke (grootschalige) uitbraken van andere infectieziekten, maar ook ten behoeve van de aanpak van antibioticaresistentie (ABR). Daarnaast staan ten gevolge van de klimaatveranderingen nog andere dreigingen voor de deur, zoals de toename van zoönosen.</p>			

Wat gaan we doen?	Waarom doen we dit?	Wat mag het kosten? (of levert het op?)	Planning
3. Proactief inzetten op preventie en bestrijding van (nieuwe) infectieziekten.			
<p data-bbox="199 331 667 365">Wat mag het kosten? (of levert het op?)</p> <p data-bbox="199 365 1412 510">De (landelijke) IZB-capaciteit is al jarenlang op waakvlamniveau: alleen gericht op de uitvoering. kader Hierbij is geen ruimte voor de aanpak van grote infectieziekte uitbraken, de toename van zoönosen en de terugdringing van ABR. Voor de ontwikkelingen die worden voorzien in de komende jaren is de huidige capaciteit onvoldoende.</p> <p data-bbox="199 510 1193 544">In 2021 wordt landelijk en lokaal de minimaal benodigde basis voor IZB onderzocht.</p> <p data-bbox="199 544 1433 622">Hierbij wordt meegenomen op welke wijze de rijksoverheid (na corona) gaat investeren in de versterking van preventie en bestrijding van (nieuwe) infectieziekten.</p> <p data-bbox="199 656 306 689">Planning</p> <p data-bbox="199 689 343 723">2021–2023</p>			

Begrotingsuitgangspunten

	2022	2023	2024	2025
Indexatie				
Loonkosten				
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	1,3 %	1,5 %	1,5 %	1,8 %
Goederen en diensten				
Prijs bruto binnenlands product	1,4 %	1,2 %	1,3 %	1,4 %
Deelnemersbijdragen				
Overige baten	1,3 %	1,4 %	1,4 %	1,7 %
Rente				
GGD rekent geen rente toe	0 %	0 %	0 %	0 %

Indexatie

De indexaties zijn overgenomen uit de brief van de Regietafel Noord-Holland-Noord over de Kadernota 2022. In deze brief staat dat in de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord (FUGR) is opgenomen dat voor indexatie uitgegaan wordt van de meest recente cijfers zoals deze door het Centraal Planbureau (CPB) worden gepubliceerd. In de meeste gevallen zijn dat de cijfers uit het Centraal Economisch Plan (CEP) dat het CPB jaarlijks in maart publiceert. Bij het publiceren van de Macro Economische Verkenningen (MEV) van het Centraal Planbureau in september 2020 bleek dat de maartprognose was bijgesteld. Op basis van deze bijstelling zijn de indexatiecijfers in deze Kadernota 2022 opgenomen.

Verhouding loon-/prijsontwikkeling

De GGD past een percentage van 74% toe bij de doorrekening van de deelnemersbijdragen en de overige baten in het meerjarenperspectief. De verhouding loon-/prijsontwikkeling van de GGD is bij de behandeling van de begroting voor 2020 vastgesteld op 74%. De GGD past een percentage van 74% toe bij de doorrekening van de deelnemersbijdragen en de overige opbrengsten in het meerjarenperspectief. De stijging van de loonkosten wordt hierdoor volledig gedekt uit de verhoging van de deelnemersbijdragen en de overige opbrengsten.

Verloop meerjarenperspectief 2022–2025

Begrotingsjaren	2022	2023	2024	2025
Stand primaire begroting 2021 – 2024	44.381	44.960	45.498	46.276
Wijzigingen nadien (met AB besluit)				
Geen	-	-	-	-
Totaal wijzigingen nadien	-	-	-	-
Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering				
Loon- en prijsindexatie	576	630	649	773
Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (WvGGZ)	-165	-	-	-
Incidentele lasten versterken managementstructuur JGZ	50	-	-50	-
Versterken informatiebeveiliging en privacybescherming	195	3	3	3
Versterken infectieziektebestrijding	pm	pm	pm	pm
Versterken GROEP voor nazorg PSH	pm	pm	pm	pm
Gezondheidsonderzoeken	-	-	200	-200
Taakstelling/onvoorzien	-76	-95	-25	57
Totaal autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering	579	538	778	634
Nieuw beleid				
Geen nieuw beleid	-	-	-	-
Totaal ingezet / nieuw beleid	-	-	-	-
Totaal aan wijzigingen	579	538	778	634
Dekkingsmiddelen GR-taken				
Indexatie bijdragen GR-taken	342	363	365	452
Inwonerseffect deelnemersbijdrage GGD Algemeen	40	59	60	61
Inwonerseffect deelnemersbijdrage JGZ	-118	-148	-66	-10
Verhoging deelnemersbijdrage GGD Algemeen agv versterken informatiebeveiliging en privacybescherming	195	3	3	3
Totaal dekkingsmiddelen GR-taken	459	276	362	506
Dekkingsmiddelen aanvullende diensten				
Indexatie aanvullende diensten	35	68	69	86
Indexatie bijdrage veilig thuis	116	127	128	158
Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (WvGGZ)	-214	-	-	-
Bijstelling OGGZ en Brede Centrale Toegang	72	-	-	-
Totaal dekkingsmiddelen aanvullende diensten	9	195	198	244
Indexatie overige baten	61	67	68	83
Bestemmingsreserve gezondheidsonderzoeken	-	-	200	-200
Onttrekking algemene reserve agv incidentele lasten versterken managementstructuur JGZ	50	-	-50	-
Totaal dekkingsmiddelen kadernota 2022	579	538	778	634
Saldo wijzigingen/dekkingsmiddelen	-	-	-	-
Saldo primaire begroting voorgaand jaar	-	-	-	-
Saldo primaire begroting 2022–2025	-	-	-	-
Stand kadernota voor begroting 2022 – 2025	44.960	45.498	46.276	46.910

Autonome ontwikkelingen/ reguliere bedrijfsvoering

- Loon- en prijsindexatie

De loon- en prijsindexatie is gebaseerd op de genoemde percentages van het Centraal Planbureau. Als uitgangspunt zijn de totale lasten uit de vastgestelde programmabegroting 2021 gehanteerd.

- Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz)

De GGD heeft voor de uitvoering van de Wvggz in november 2019 een voorstel bij de gemeenten ingediend voor het meldpunt en verkennend onderzoek. Aanvullend op dit voorstel heeft de GGD een aanbod gedaan voor de uitvoering van de hoorplicht in het kader van de Wvggz. Als gevolg van minder meldingen voor het meldpunt verkennend onderzoek en hoorplicht zijn de baten en lasten bijgesteld.

- Incidentele lasten versterken managementstructuur JGZ

De in 2015 ingevoerde organisatie-inrichting en sturing op basis van zelforganisatie blijkt niet voldoende te werken. De directie heeft besloten de managementstructuur te versterken. In 2021 wordt dit geëffectueerd en zorgt in 2022 voor € 50.000 aan extra incidentele lasten. Er wordt voorgesteld om deze extra incidentele lasten op te vangen uit de algemene reserve in 2022.

- Versterken informatiebeveiliging en privacybescherming

Informatiebeveiliging en privacybescherming voldoen nog niet aan de aangescherpte regelgeving. Het basisniveau van informatiebeveiliging moet op orde worden gebracht om onder andere veiligheidslekken (misbruik/diefstal/verlies van data) te voorkomen. Er is sprake van een wettelijke verplichting en de structurele lasten die hiermee samenhangen bedragen €285.000. Binnen de bestaande begroting is dekking gevonden voor €90.000 en voor het bedrag van €195.000 zijn aanvullende middelen nodig.

Helaas is een verhoging van deelnemersbijdrage GGD algemeen (per inwoner) noodzakelijk.

- Versterken infectieziektebestrijding

Uitbreiding van formatie wordt nader uitgewerkt in 2021. De uitbreiding heeft betrekking op doorontwikkeling van de taak infectieziektepreventie gericht op onder andere de VVT-sector, thuiszorg, onderwijs en in het kader van antibiotica-resistentie (ABR). Hiernaast wordt uitgewerkt wat de te verwachten toename van werkzaamheden in het kader van opsporing, interveniëren, bestrijding, instructie, voorlichting en monitoring is.

- Versterken GROEP voor nazorg psychosociale hulp (PSH)

De komst van COVID-19 vraagt om versterking van nazorg op het gebied van psychosociale hulp. De financiële gevolgen zijn momenteel nog niet goed in te schatten. Een nadere uitwerking volgt in 2021.

- Gezondheidsonderzoeken (kinder-, volwassen- en ouderenmonitor)

De gezondheidsonderzoeken worden om de 4 jaar uitgevoerd. Voor de dekking van de gezondheidsonderzoeken is een bestemmingsreserve gevormd. In 2024 worden de gezondheidsonderzoeken weer uitgevoerd voor een begroot bedrag van €200.000. In 2022 worden er geen gezondheidsonderzoeken begroot.

- Taakstelling/onvoorzien

De post taakstelling/onvoorzien vormt de sluitpost. Het saldo van de sluitpost wordt met name veroorzaakt door een toename van het totaal aantal inwoners en een daling van het aantal 0-18-jarigen.

Dekkingsmiddelen GR-taken

- Indexatie bijdrage GR-taken

De bijdragen voor de GR-taken (zie bijlage 1 en 2) zijn op basis van de bedragen uit de vastgestelde programmabegroting 2021 geïndexeerd met de genoemde percentages van het Centraal Planbureau. Deze bijdragen bestaan uit de deelnemersbijdrage GGD Algemeen, de deelnemersbijdrage JGZ 0-4, de deelnemersbijdrage JGZ 12-18, de huisvestingsbijdrage JGZ, de bijdrage voor kinderopvang en de bijdrage voor het rijksvaccinatieprogramma.

In oktober 2020 heeft het RIVM gemeld dat vanaf 1 januari 2021 de meningokokken-vaccinatie voor 14-jarigen ook volgens de wet deel uitmaakt van het Rijksvaccinatieprogramma. Dit betekent dat de betaling van de vaccinatie van 14-jarigen per 2021 niet meer via het RIVM loopt, maar via het gemeentefonds. Als bekend is welke middelen worden toegevoegd aan het gemeentefonds, treedt de GGD in overleg met de gemeenten.

- Inwonerseffect deelnemersbijdrage GGD Algemeen

Het totaal aantal inwoners is de afgelopen jaren gemiddeld met 0,5% gestegen. Deze ontwikkeling zorgt voor een verhoging van de deelnemersbijdrage GGD Algemeen.

- Inwonerseffect deelnemersbijdrage JGZ

De deelnemersbijdrage JGZ neemt af, vanwege een daling van het aantal 0-18-jarigen.

- Verhoging deelnemersbijdrage GGD Algemeen als gevolg van versterken informatiebeveiliging en privacybescherming

Binnen de bestaande formatie en financiële middelen is hier onvoldoende ruimte voor. Helaas is een verhoging van deelnemersbijdrage GGD algemeen (per inwoner) noodzakelijk. Er wordt voorgesteld om de deelnemersbijdrage GGD algemeen in totaal met €195.000 te verhogen met ingang van 2022. Per inwoner bedraagt de voorgestelde verhoging €0,29. In bijlage 6 worden de effecten per gemeente inzichtelijk gemaakt.

Dekkingsmiddelen aanvullende diensten

- Indexatie bijdrage aanvullende diensten

De aanvullende diensten die de gemeenten afnemen bij de GGD (zie bijlage 3), zijn op basis van de bedragen uit de vastgestelde programmabegroting GGD HN 2021 geïndexeerd met de genoemde percentages van Centraal Planbureau.

- Bijdrage Veilig Thuis

In de programmabegroting GGD HN 2021 is een totale bijdrage van €8.982.000 opgenomen voor Veilig Thuis. Deze bijdrage is naar 2022 geïndexeerd met de genoemde percentages van Centraal Planbureau.

- Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg

De uitvoering van de Wvvgz en de uitvoering van de hoorplicht worden via een dienstverlening overeenkomst met gemeenten bekostigd. Als gevolg van minder meldingen voor het meldpunt verkennend onderzoek en hoorplicht zijn de baten en lasten bijgesteld.

- Bijstelling OGGZ en Brede Centrale Toegang

Voor de aanvullende diensten OGGZ en Brede Centrale Toegang wordt meer subsidie aangevraagd dan primair begroot in 2021 om de diensten kostendekkend uit te kunnen voeren.

- Indexatie overige baten

De GGD houdt jaarlijks rekening met loon- en prijsindexering van diensten die niet door de gemeente worden gefinancierd. Voor deze diensten worden de tarieven geïndexeerd op basis van de percentages van het Centraal Planbureau.

- Bestemmingsreserve Gezondheidsonderzoeken

In 2022 is er geen dekking nodig vanuit de bestemmingsreserve gezondheidsonderzoeken.

- Onttrekking algemene reserve als gevolg van versterken managementstructuur JGZ

Er wordt voorgesteld om de extra incidentele lasten als gevolg van het versterken van de managementstructuur JGZ op te vangen uit de algemene reserve.

Saldo primaire begroting 2022–2025

Op basis van de opgenomen uitgangspunten en het voorstel tot verhoging van de deelnemersbijdrage is de meerjarenbegroting sluitend.

Financiële kengetallen en beleidsindicatoren

	Eenheid	2022
Overhead		
Totale lasten	€ 1.000	44.960
Overhead	€ 1.000	11.044
Overhead in % van totale lasten	%	25 %
Flexibele schil		
Formatie	FTE	435
Vaste aanstellingen (november 2020)	FTE	348
Formatie – Vaste aanstellingen/ Formatie	%	20%
Weerstandsvermogen		
Algemene reserve; begroot 31-12-2021	€ 1.000	1.066
Totale lasten	€ 1.000	44.960
Algemene reserve in % van totale lasten	%	2,4 %

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Het weerstandsvermogen maakt duidelijk in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen zonder dat dit dwingt tot beleidsombuigingen en/of bezuinigingen. In de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord–Holland–Noord zijn uitgangspunten opgenomen rond weerstandsvermogen. Volgens deze regeling is de weerstandscapaciteit aanwezig bij de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling en beperkt noodzakelijk geacht bij de GGD. De deelnemende gemeenten zijn verplicht ervoor te zorgen dat de GGD beschikt over voldoende middelen om aan al de verplichtingen te kunnen voldoen.

Ontwikkeling algemene reserve

Ultimo 2019 bedraagt de algemene reserve €1.066.000. Na toevoeging van het resultaat 2019 is de stand van de algemene reserve gestegen tot het maximum van 2,5% van het begrotingstotaal in overeenstemming met de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord–Holland–Noord. Het positieve resultaat over 2019 geeft de GGD financieel meer ruimte om tegenvallers op te kunnen vangen en te investeren in doorontwikkeling.

Over 2020 wordt bij Burap 2 voor de GGD een voordelig jaarresultaat van €157.000 verwacht.

Ingevolge de gemeenschappelijke regeling besluit het algemeen bestuur of dit saldo:

- a) geheel of gedeeltelijk zal worden gereserveerd conform een door het algemeen bestuur vast te stellen reserveringsbeleid⁶;

⁶ Over het reserveringsbeleid hebben gemeenteraden van de deelnemende gemeenten afspraken gemaakt in de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord–Holland–Noord (FUGR). Hierin is afgesproken dat

- b) geheel of gedeeltelijk zal worden gebruikt voor extra investeringen, dan wel;
- c) geheel of gedeeltelijk zal worden uitgekeerd aan de deelnemers in de verhouding waarin zij overeenkomstig de in artikel 29 bedoelde verdeelsleutel bijdragen in het exploitatietekort.

Bestemmingsreserve corona

Er is een bestemmingsreserve corona gevormd van €284.000 voor kosten als gevolg van de coronacrisis die niet of niet geheel door het rijk worden vergoed. Een eventueel positief saldo van deze reserve op 31 december 2021 vloeit terug naar de gemeenten.

Stand algemene reserve

De ontwikkeling van de algemene reserve kan als volgt worden gespecificeerd:

Stand 31-12-2019	werkelijk	1.066
Resultaatbestemming 2020	begroot	0
Stand 31-12-2020	begroot	1.066
Resultaatbestemming 2021	begroot	0
Stand 31-12-2021	begroot	1.066
Resultaatbestemming 2022	voorgesteld	-/- 50
Stand 31-12-2022	voorgesteld	1.016

Ontwikkeling weerstandsvermogen 2019-2021

De ontwikkeling van het weerstandsvermogen is als volgt:

Ontwikkeling weerstandsvermogen	Eenheid	Begroot 2021	Prognose 2020	Realisatie 2019
Algemene reserve	€ 1.000	1.066	1.066	1.066
Totale lasten	€ 1.000	44.331	41.912	42.617
Algemene reserve in % van totale lasten	%	2,4%	2,5%	2.5 %

een algemene reserve is toegestaan om de autonome ontwikkelingen in de bedrijfsvoering af te dekken met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar.

Financiële risico's

De directie heeft het risicomanagement verder ontwikkeld en geeft hiermee invulling aan de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek. De GGD stelt daartoe periodiek de risicomonitor op en rapporteert via de planning & controlcyclus over de belangrijkste financiële risico's. Hiermee wordt op gestructureerde wijze de beheersing van strategische en financiële risico's over de GGD voor gemeenten geborgd.

De financiële risico's zijn ingeschat naar mogelijke omvang in een laag scenario en een hoog scenario. Per risico is aangegeven welk bedrag is aangehouden om de weerstandscapaciteit te kunnen berekenen. Indien één of meerdere van deze risico's zich voor dreigen te doen, worden de negatieve financiële effecten, zoveel als mogelijk is, beperkt in de flexibele schil van de organisatie. De volgende financiële risico's zijn geïnventariseerd als belangrijk voor het weerstandsvermogen:

Overzicht financiële risico's	Scenario laag	Scenario hoog	Bedrag risico 2022
GR-taken			
Doorontwikkeling JGZ 2019–2023	50.000	265.000	50.000
Managementstructuur JGZ	–	300.000	–
Ziekteverzuim JGZ	125.000	250.000	125.000
Informatiebeveiliging & privacybescherming	–	195.000	–
	<u>175.000</u>	<u>1.010.000</u>	<u>175.000</u>
Aanvullende diensten			
Afname aanvullende diensten JGZ	50.000	230.000	50.000
Toename meldingen VT	70.000	350.000	70.000
Externe inhuur VT	90.000	150.000	90.000
Medische arrestantenzorg	140.000	340.000	140.000
Gevolgen Covid-19 voor reizigersadvisering	150.000	350.000	160.000
	<u>500.000</u>	<u>1.420.000</u>	<u>500.000</u>
Totaal	<u>675.000</u>	<u>2.430.000</u>	<u>675.000</u>

Doorontwikkeling JGZ 2019–2023

Er wordt gewerkt aan verbetering van de uitvoering van het basispakket JGZ met het programma doorontwikkeling JGZ. Hiervoor is tijdelijk meer personeelsinzet noodzakelijk, dat kan leiden tot een begrotingsoverschrijding. De directie werkt aan een dekkingsvoorstel van het programma doorontwikkeling JGZ en brengt de kostenbesparingen op langere termijn in beeld.

Managementstructuur JGZ

De directie heeft besloten de managementstructuur. In 2021 wordt dit geëffectueerd. De directie werkt aan een dekkingsvoorstel voor het bestuur. In het financieel meerjarenperspectief zijn de extra incidentele lasten voor managementstructuur JGZ als bijstelling op de begroting verwerkt. Er wordt voorgesteld om deze extra incidentele lasten te dekken uit de algemene reserve.

Ziekteverzuim JGZ

Het ziekteverzuim JGZ is hoger dan begroot (5%). Dit heeft negatieve impact op de productiviteit en leidt tot hogere kosten. Het verzuimbeleid wordt verder aangescherpt en processen worden aangepast om productiviteit te kunnen verhogen.

Informatiebeveiliging & privacybescherming

Informatiebeveiliging en privacybescherming voldoen nog niet aan de aangescherpte regelgeving. Het basisniveau van informatiebeveiliging moet op orde worden gebracht om onder andere veiligheidslekken (misbruik/diefstal/verlies van data) te voorkomen. In het financieel meerjarenperspectief zijn de extra structurele lasten voor informatiebeveiliging & privacybescherming als bijstelling op de begroting verwerkt. Er wordt voorgesteld om deze extra structurele lasten te dekken door een verhoging van de deelnemersbijdrage GGD Algemeen (per inwoner).

Afname aanvullende diensten JGZ

Als gevolg van mogelijke financiële tekorten in het sociaal domein, kan de GGD te maken krijgen met taakstellingen op aanvullende diensten JGZ. Het continu aangaan van de dialoog met gemeenten over de noodzaak en waarde van aanvullende diensten, geeft de GGD de mogelijkheid om vermindering van inzet personeel zo veel als mogelijk op te vangen uit de flexibele schil en het natuurlijk verloop.

Toename meldingen VT

De begroting 2022 voor Veilig Thuis gaat uit van een scenario waarin het aantal adviezen gelijk blijft aan het niveau van 2021. Er is, ondanks dat dit wel verwacht wordt, geen rekening gehouden met een groei van het aantal adviezen. De instroom van meldingen groeit in de begroting 2021 met 2%, maar kent een fluctuatie en is onvoorspelbaar. Als het aantal meldingen harder groeit dan verwacht, dan is hiermee geen rekening gehouden in de begroting 2022 en verdere jaren.

Veilig Thuis heeft de ambitie om toename van meldingen op te vangen met verhoging van efficiency en neemt maatregelen om de werkprocessen efficiënter uit te voeren en de productiviteit van medewerkers te verhogen. Veilig Thuis informeert gemeenten iedere BURAP periode via een aanvullende rapportage "Rapportage Veilig Thuis - monitoring begroting" over de prestaties en kosten. Als echter blijkt dat de begroting niet toereikend is, zal het Dagelijks Bestuur tijdig een winstwaarschuwing afgeven en in overeenstemming met de Dienstverleningsovereenkomst zich wenden tot de gemeenten voor een extra bijdrage.

Externe inhuur VT

Veilig Thuis heeft een tekort aan ervaren en gekwalificeerde medewerkers door krapte op de arbeidsmarkt. Hierdoor kunnen niet voldoende gekwalificeerde medewerkers worden ingezet en ontstaan wachtlijsten en worden externe medewerkers ingehuurd. De inhuur van externe medewerkers is niet begroot en moet worden opgevangen uit verhoging van efficiency. De inzet op werving & selectie en ziekteverzuim is versterkt. Daarnaast wordt ingezet op goede arbeidsvoorwaarden en het verbeteren van werkomstandigheden (huisvesting en vervoer).

Medische arrestantenzorg

De GGD loopt risico dat de aanvullende dienst medische arrestantenzorg na aanbesteding niet aan de GGD wordt gegund. Hierdoor komt het instandhouden van de expertise Forensisch Medische Geneeskunde zowel financieel als operationeel met ingang van 2022 onder druk. Er is een gezamenlijke voorbereiding van inschrijving met drie GGD' en in Noord-Holland gestart. Landelijk worden de gevolgen van het mogelijk wegvallen van de medische arrestantenzorg onderzocht in relatie tot de kosten voor lijkschouwing voor gemeenten.

Gevolgen Covid-19 voor reizigersadvisering

Als gevolg van Covid-19 is reizen sterk afgenomen. Er is onzekerheid over het moment en de periode waarin het reisverkeer gaat herstellen. VWS compenseert vooralsnog de inkomstenderving. Het is onzeker in welke mate VWS de inkomstenderving blijft compenseren en wanneer de reizigersmarkt weer op het niveau van voor de Covid-19 pandemie komt. Personeel wordt zo effectief mogelijk ingezet op andere GR-taken en aanvullende diensten.

Weerstandscapaciteit

Bij de GGD wordt de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd door de algemene reserve. Bij een minimum van 1,0 is de algemene reserve toereikend om de risico's op te vangen. In onderstaande tabel is de berekening opgenomen voor de begroting van de ratio weerstandscapaciteit voor 2022.

Begroot	Berekening	Uitkomst	Minimum
Ratio weerstand-capaciteit 2022		begroting 2022	
<u>Algemene reserve</u>	<u>1.016.000</u>	1,5	1,0
Bedrag risico's	675.000		

In 2022 voldoet de weerstandscapaciteit aan de minimum streefwaarde van 1,0.

Voorstel onttrekking aan de algemene reserve 2021

Gelijktijdig met het voorleggen van de Kadernota 2022 wordt aan de gemeenteraden een zienswijze gevraagd over de 1^e begrotingswijziging 2021. In deze begrotingswijziging wordt een voorgesteld om een bedrag van € 545.000 te onttrekken aan de algemene reserve. De onttrekking hangt samen met hogere lasten voor de maatregelen informatiebeveiliging en privacybescherming en de eenmalige kosten voor de doorontwikkeling 2019-2023 en de aanpassing van de managementstructuur bij JGZ.

Met deze onttrekking aan de algemene reserve teert de GGD in op haar reserves en vermindert de weerstandscapaciteit tot onder de gewenste minimum ratio van 1,0.

Bijlage 1 Bijdrage GR-taken

Kadernota 2022 (x € 1.000)	Inwoners totaal per 01-01-2021	Inwoners 0-18 per 01-01-2021	GGD Algemeen	JGZ 0-4	JGZ 12-18	Huisvestings bijdrage JGZ	Rijksvaccinatie programma	Totaal
Taakveld			7,1	7,1	7,1	7,1	7,1	
<i>Tarief deelnemersbijdrage GGD Algemeen</i>			€ 19,25					
<i>Tarief deelnemersbijdrage JGZ 0-4</i>				€ 357,45				
<i>Tarief deelnemersbijdrage JGZ 12-18</i>					€ 12,61			
Alkmaar	109.763	20.284	€ 2.113	€ 1.408	€ 94	€ 308	€ 226	€ 4.150
Bergen	29.774	4.376	€ 573	€ 304	€ 20	€ 38	€ 36	€ 972
Castricum	36.174	6.421	€ 696	€ 446	€ 30	€ 72	€ 63	€ 1.308
Den Helder	56.445	9.765	€ 1.087	€ 678	€ 45	€ 131	€ 105	€ 2.046
Drechterland	19.800	3.850	€ 381	€ 267	€ 18	€ 64	€ 45	€ 776
Enkhuizen	18.657	3.469	€ 359	€ 241	€ 16	€ 56	€ 39	€ 711
Heerhugowaard	58.038	12.472	€ 1.117	€ 866	€ 58	€ 15	€ 135	€ 2.191
Heiloo	24.103	4.403	€ 464	€ 306	€ 20	€ 60	€ 37	€ 887
Hollands Kroon	48.545	9.045	€ 934	€ 628	€ 42	€ 142	€ 94	€ 1.840
Hoorn	73.427	14.547	€ 1.413	€ 1.010	€ 68	€ 157	€ 170	€ 2.818
Koggenland	22.901	4.410	€ 441	€ 306	€ 21	€ 44	€ 44	€ 855
Langedijk	28.272	5.639	€ 544	€ 392	€ 26	€ 24	€ 51	€ 1.037
Medemblik	45.091	8.758	€ 868	€ 608	€ 41	€ 154	€ 91	€ 1.762
Opmeer	11.980	2.225	€ 231	€ 154	€ 10	€ 38	€ 26	€ 459
Schagen	46.455	8.445	€ 894	€ 586	€ 39	€ 100	€ 86	€ 1.706
Stede Broec	21.758	4.287	€ 419	€ 298	€ 20	€ 56	€ 45	€ 837
Texel	13.632	2.146	€ 262	€ 149	€ 10	€ 38	€ 22	€ 481
Totaal	664.815	124.542	€ 12.798	€ 8.648	€ 580	€ 1.496	€ 1.313	€ 24.835

Deelnemersbijdrage GGD algemeen

De deelnemersbijdrage GGD Algemeen die in de begroting 2022 is opgenomen, bedraagt € 19,25 per inwoner. Het aantal inwoners is gebaseerd op voorlopige aantallen, de facturering van de deelnemersbijdrage GGD algemeen geschiedt op basis van de definitieve aantallen.

Deelnemersbijdrage JGZ 0-4 & JGZ 12-18

De deelnemersbijdrage JGZ 0-4 jaar bedraagt € 357,45 per 0-4-jarige en de deelnemersbijdrage JGZ 12-18 jaar bedraagt € 12,61 per 12-18 jarige in 2022. De bijdragen per gemeente zijn bepaald door het totaal aantal jeugdigen (0-4 jaar) en totaal aantal jeugdigen (12-18 jaar) te vermenigvuldigen met € 357,45 en € 12,61 en de totaalbedragen vervolgens te verdelen naar rato van het aantal inwoners 0-18 jaar. Dit zijn voorlopige aantallen; de facturering van deze bijdragen geschiedt op basis van de definitieve aantallen.

Huisvestingsbijdrage JGZ

Iedere gemeente betaalt voor de eigen JGZ-locaties en hier zijn met de gemeente afspraken over gemaakt. De huisvestingsbijdrage JGZ is gebaseerd op de actualisatie van 2022 en vermeerderd met prijsindexatie.

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

Voor 2022 zijn de vastgestelde bedragen uit de programmabegroting 2021 GGD HN vermeerderd met loon- en prijsindexatie cf. artikel 6.1 uit de samenwerkingsovereenkomst voor de uitvoering van het RVP.

Bijlage 2 Bijdrage Kinderopvang

In onderstaand overzicht staan de begrote opbrengsten met betrekking tot het houden van toezicht op de naleving van de Wet kinderopvang. De facturatie wordt gebaseerd op de daadwerkelijke aantallen uitgevoerde inspecties.

Kadernota 2022 (x € 1.000)	Kinderopvang	
Taakveld		
Alkmaar	€	191
Bergen	€	33
Castricum	€	60
Den Helder	€	129
Drechterland	€	33
Enkhuizen	€	27
Heerhugowaard	€	99
Heiloo	€	44
Hollands Kroon	€	103
Hoorn	€	165
Koggenland	€	58
Langedijk	€	66
Medemblik	€	100
Opmeer	€	23
Schagen	€	68
Stede Broec	€	30
Texel	€	16
Totaal	€	1.244

Bijlage 3 Bijdrage aanvullende diensten

In onderstaand overzicht staan de begrote opbrengsten voor aanvullende diensten die gemeenten van de GGD afnemen.

Kadernota 2022 (x € 1.000)	Aanvullende diensten Jeugd	OGGZ Vangnet & Advies	Prostitutie gezondheids- centrum	Forensische Geneeskunde	Brede Centrale Toegang	Totaal
Taakveld	7.1	7.1	7.1	7.1	7.1	
Alkmaar	€ 705	€ 631	€ 133	€ 107	- €	1.574
Bergen	€ 32	- €	- €	€ 27	- €	59
Castricum	€ 45	- €	- €	€ 19	- €	64
Den Helder	€ 157	€ 234	- €	€ 46	- €	438
Drechterland	€ 20	- €	- €	€ 10	- €	30
Enkhuizen	€ 72	- €	- €	€ 19	- €	91
Heerhugowaard	€ 250	- €	- €	€ 27	- €	277
Heiloo	€ 33	- €	- €	€ 14	- €	47
Hollands Kroon	€ 172	€ 72	- €	€ 26	- €	270
Hoorn	€ 253	€ 372	- €	€ 83	€ 358	1.066
Koggenland	€ 20	- €	- €	€ 11	- €	30
Langedijk	€ 49	- €	- €	€ 5	- €	54
Medemblik	€ 168	- €	- €	€ 25	- €	194
Opmeer	€ 43	- €	- €	€ 5	- €	49
Schagen	€ 113	€ 69	- €	€ 25	- €	206
Stede Broec	€ 22	- €	- €	€ 11	- €	33
Texel	€ 2	€ 20	- €	€ 5	- €	28
Totaal	€ 2.155	€ 1.398	€ 133	€ 466	€ 358	4.510

Bijlage 4 Bijdrage Veilig Thuis

In onderstaand overzicht worden de verwachte bedragen (exclusief DUVO-bijdrage) per gemeente weergegeven voor 2022 met betrekking tot Veilig Thuis. De bedragen zijn gebaseerd op de nieuw afgesproken verdeelsleutel.

Kadernota 2022 (x € 1.000)	Veilig Thuis NHN	
Taakveld		6.82
Den Helder	€	924
Hollands Kroon	€	603
Schagen	€	519
Texel	€	130
Subtotaal Kop van NH	€	2.176
Hoorn	€	1.237
Drechterland	€	277
Enkhuizen	€	297
Koggenland	€	264
Medemblik	€	610
Opmeer	€	148
Stede Broec	€	360
Subtotaal WF	€	3.192
Alkmaar	€	1.461
Bergen	€	288
Castricum	€	341
Heerhugowaard	€	809
Heiloo	€	231
Langedijk	€	380
Uitgeest	€	165
Subtotaal regio Alkmaar	€	3.675
Totaal	€	9.044

De aanvullende dienst Veilig Thuis wordt gefinancierd op basis van een overeengekomen bijdrage per gemeente.

Voor Veilig Thuis wordt op grond van de dienstverleningsovereenkomst een aparte financiële begroting voor 2022 opgesteld die aan de gemeenten is aangeboden. Deze begroting wordt aangeboden aan de bovenregionale stuurgroep en de gemeenten. De geraamde baten en lasten Veilig Thuis in de voorliggende Kadernota 2022 van de GGD zijn onder voorbehoud van besluitvorming door de gemeenten. De besluitvorming over de begroting Veilig Thuis en de toekenning van de gemeentelijke bijdrage voor Veilig Thuis vindt niet plaats in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de GGD, maar bij iedere afzonderlijke gemeente.

Veilig Thuis is een afdeling binnen de GGD en daarom zijn baten en lasten Veilig Thuis opgenomen in de begroting van de totale GGD-organisatie.

Bijlage 5 Bijdrage Wet verplichte GGZ

In onderstaand overzicht staan de bedragen per gemeente voor de Wet verplichte GGZ voor 2022, gespecificeerd in het meldpunt verkennend onderzoek en de hoorplicht. De verdeelsleutel is gebaseerd op de bedragen uit de septembercirculaire 2019 met betrekking tot “invoering WvGGZ”.

Kadernota 2022 (x € 1.000)	Verdeelsleutel Percentage	2022 Meldpunt Verkennend Onderzoek	2022 Hoorplicht	Wet verplichte GGZ totaal
Taakveld		7.1	7.1	7.1
Alkmaar	20,7% €	54 €	9 €	64
Bergen	3,6% €	10 €	2 €	11
Castricum	4,3% €	11 €	2 €	13
Den Helder	10,3% €	27 €	5 €	32
Drechterland	2,3% €	6 €	1 €	7
Enkhuizen	3,0% €	8 €	1 €	9
Heerhugowaard	9,4% €	25 €	4 €	29
Heiloo	2,9% €	8 €	1 €	9
Hollands Kroon	5,8% €	15 €	3 €	18
Hoorn	13,9% €	36 €	6 €	42
Koggenland	2,6% €	7 €	1 €	8
Langedijk	3,6% €	9 €	2 €	11
Medemblik	5,7% €	15 €	3 €	18
Opmeer	1,4% €	4 €	1 €	4
Schagen	5,8% €	15 €	3 €	18
Stede Broec	3,0% €	8 €	1 €	9
Texel	1,7% €	4 €	1 €	5
Totaal	100% €	261 €	45 €	307

Bijlage 6 Aanvraag verhoging deelnemersbijdrage GGD Algemeen

Kadernota 2022 (x € 1.000)	Inwoners totaal per 01-01-2021		GGD Algemeen
Taakveld			7.1
Verhoging tarief deelnemersbijdrage GGD Algemeen		€	0,29
Alkmaar	109.763	€	32
Bergen	29.774	€	9
Castricum	36.174	€	11
Den Helder	56.445	€	17
Drechterland	19.800	€	6
Enkhuizen	18.657	€	5
Heerhugowaard	58.038	€	17
Heiloo	24.103	€	7
Hollands Kroon	48.545	€	14
Hoorn	73.427	€	22
Koggenland	22.901	€	7
Langedijk	28.272	€	8
Medemblik	45.091	€	13
Opmeer	11.980	€	4
Schagen	46.455	€	14
Stede Broec	21.758	€	6
Texel	13.632	€	4
Totaal	664.815	€	195

Informatiebeveiliging en privacybescherming voldoen nog niet aan de aangescherpte regelgeving. Het basisniveau van informatiebeveiliging moet op orde worden gebracht om onder andere veiligheidslekken (misbruik/diefstal/verlies van data) te voorkomen. Er is sprake van een wettelijke verplichting en de structurele lasten die hiermee samenhangen bedragen €285.000. Binnen de bestaande begroting is dekking gevonden voor €90.000 en voor het bedrag van €195.000 zijn aanvullende middelen nodig. Helaas is een verhoging van deelnemersbijdrage GGD algemeen (per inwoner) noodzakelijk.

Bijlage 7 Overzicht GR-taken en aanvullende diensten

